

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
DIREKTORAT ZA ZAKONODAJO S PODROČJA PRAVOSODJA

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: (01) 369 5268

F: (01)369 5783

E: gp.mp@gov.si

www.mp.gov.si

SKUPNOST OBČIN SLOVENIJE

info@skupnostobcin.si

Številka: 007-35/2014/130 (09309A)

Datum: 5. 2. 2015

Zadeva: Neobvezujoče pravno mnenje Ministrstva za pravosodje glede podpisovanja in hrambe pisnih odločb ter glede odmere odvetniških stroškov

Ministrstvo za pravosodje je dne 15. 10. 2014 v pristojno reševanje s strani Ministrstva za javno upravo prejelo dopis, v katerem zaprošate za pojasnila v zvezi z uporabo faksimila pri izdaji prekrškovnih odločb ter glede hrambe drugega izvoda prekrškovnih odločb, dne 06. 1. 2015 pa smo prejeli zaprosilo za pojasnila v zvezi z odmero nagrad odvetnikom, ki kršitelje zastopajo v postopkih s pravnimi sredstvi. V nadaljevanju posredujemo neobvezujoče pravno mnenje Ministrstva za pravosodje, ki v delu, ki se nanaša na uporabo faksimila pri izdaji prekrškovnih odločb ter glede hrambe prekrškovnih odločb, povzema ustna pojasnila, ki jih je predstavnik Ministrstva za pravosodje že podal na 8. sestanku Komisije za občinsko redarsko službo dne 10. decembra 2014.

a) Uporaba faksimila pri izdaji prekrškovnih odločb ter hramba drugega izvoda prekrškovne odločbe

Zakon o prekrških¹ (v nadaljevanju: ZP-1) v prvem odstavku 58. člena med drugim določa, da se, če v tem ali drugem zakonu ni drugače določeno, v hitrem postopku glede odločb smiselno uporabljajo določila Zakona o splošnem upravnem postopku² (v nadaljevanju: ZUP). Na tem mestu se strinjamo z mnenjem, ki ga je poda Služba za boljšo zakonodajo, upravne procese in kakovost, da informacijski sistem ne more nadomestiti vloge oziroma delovanja pooblaščenih oseb prekrškovnega organa – postopek pred prekrškovnim organom vodi in v njem odloča z zakonom ali podzakonskim aktom pooblaščen uradna oseba tega organa (drugi odstavek 49. člena ZP-1). Postopek o prekršku zoper varnost cestnega prometa, ki je bil ugotovljen s tehničnimi sredstvi in storilec s kršitvijo ni bil seznanjen, pa je specifičen z vidika, da znake prekrška (npr. prehitro vožnjo) zazna tehnično sredstvo in ob tem zbere tudi potrebne dokaze. Ta tehnična sredstva so danes na taki tehnični stopnji, da bi po vsej verjetno lahko sama, brez

¹ Uradni list RS, št. 29/11 - uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 - odločba US in 92/14 - odločba US

² Uradni list RS, št. 24/06 - uradno prečiščeno besedilo, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13

aktivnosti pooblaščenega osebe prekrškovnega organa, lahko izdajala plačilne naloge za storjene prekrške, kar pa ni dopustno. Po našem mnenju mora pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa v tovrstnih primerih še vedno aktivno ravnati (npr. na podlagi registrske tablice pridobiti podatek, kdo je lastnik vozila), tako, da vsaj z vidika ZP-1 ni ovir, da ne bi sistem po tem, ko bi bili vanj vneseni vsi potrebni podatki za izdajo plačilnega naloga (z vsemi sestavinami iz 57. člena ZP-1), sam izdelal plačilni nalog in ga »podpisal« s faksimilom (ali elektronskim podpisom) pooblaščenega uradne osebe. Ob tem tudi sami ne vidimo razlogov, zakaj bi se prekrškovna odločba, namenjena stranki, podpisovala faksimilom, odločba za prekrškovni organ pa z elektronskim podpisom, prav tako pa se strinjamo z mnenjem Ministrstva za javno upravo, da informacijski sistem zagotavlja tudi hrambo drugega izvirnika, če se akt izdelata samodejno.

Glede hrambe drugega izvoda plačilnega naloga v elektronski obliki menimo, da vsaj z vidika ZP-1 ni ovir, da bi se drugi izvod hranil »le« elektronsko, v kolikor dokument izpolnjuje pogoje iz 12. člena Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu³ (v nadaljevanju: ZEPEP). Po našem mnenju formalno ni nobene razlike med dokumentom (plačilnim nalogom) v fizični obliki ali elektronski obliki, saj je edina razlika med tovrstnima dokumentoma nosilec pravno relevantnih sestavin, ki jih sicer določa 57. člen ZP-1. 13. člen ZEPEP namreč določa, da kadar zakon ali drug predpis določa pisno obliko, se šteje, da je elektronska oblika enakovredna pisni obliki, če so podatki v elektronski obliki dosegljivi in primerni za kasnejšo uporabo. Dejansko to pomeni, da natisnjen (reproduciran) elektronski plačilni nalog ob analogni uporabi prvega odstavka 169. člena ZUP pomeni listino, ki dokazuje, da je oseba storila prekršek in da je bila za ta prekršek izrečena globa. Ob tem pa ne gre spregledati niti tretjega odstavka 169. člena ZUP, ki določa, da je v postopku dokazovanja mikrofilmska ali **elektronska kopija listine oziroma reprodukcija te kopije izenačena z listino iz prvega odstavka 169. člena ZUP**, če je takšno mikrofilmsko ali elektronsko kopijo oziroma reprodukcijo te kopije izdal državni organ, organ samoupravne lokalne skupnosti ali nosilec javnih pooblastil.

b) Določitev nagrade zagovorniku

Glede na izpostavljene pomisleke o različnih odmerah nagrad in potrebnih izdatkih zagovornikom opozarjamo na Zakon o odvetniški tarifi⁴ (v nadaljevanju: ZOdvT), ki v 13. členu določa, da se **pri nagradah v razponu nagrada v posameznem primeru določi po pravičnem preudarku**, ob upoštevanju vseh okoliščin, predvsem obsega in težavnosti odvetniške storitve, uporabe tujih pravnih virov, posebnega strokovnega znanja z izvenpravnih področij, pravnega specialističnega znanja ali tujega jezika, pomena zadeve ter prihodkov in premoženjskih razmer stranke. V povprečnem primeru se določi srednja vrednost nagrade v razponu. Ob tem pripominjamo, da so sodniki pri opravljanju sodniške funkcije neodvisni, vezani »le« na ustavo in zakon (125. člen Ustave Republike Slovenije,⁵ v nadaljevanju: URS), zato Ministrstvo za pravosodje kot del izvršilne veje oblasti ne more in ne sme komentirati konkretnih zadev, o katerih odločajo sodišča, saj bi s tem kršilo načelo delitve oblasti (drugi odstavek 3. člena URS).

V zvezi z dilemo, kako ravnati v primeru, ko odvetniki navajajo napačne postavke za odmero nagrade, pa Ministrstvo za pravosodje pojasnjuje, da ZOdvT v 5. delu Tarife določa odvetniške nagrade v postopku o prekrških. Temeljni vrsti postopka o prekršku sta postopek za prekrške prekrškovnega organa (hitri postopek) in redni sodni postopek. Skladno s tem je oblikovan tudi 5. del Tarife ZOdvT, ki v 1. poglavju ureja splošno nagrado, v 2. poglavju nagrade v postopku

³ Uradni list RS, št. 98/04 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZEPT in 46/14

⁴ Uradni list RS, št. 67/08, 35/09

⁵ Uradni list RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13

za prekrške prekrškovnega organa, v 3. poglavju nagrade v rednem sodnem postopku ter v 4. poglavju nagrade v postopku s pravnimi sredstvi.

Glede obračunavanja odvetniških stroškov v primeru vložitve zahteve za sodno varstvo uvodoma menimo, da gre za specifično pravno sredstvo, ki upravičencu v hitrem postopku o prekršku omogoča dostop do sodišča in pritožbo (pravno sredstvo) zoper odločitev prekrškovnega organa.

Zahteva za sodno varstvo, ki jo v 9. poglavju določa ZP-1, ni redni sodni postopek (ta je opisan v 10. poglavju ZP-1), ampak ima naravo pravnega sredstva, za katerega se po tretjem odstavku 59. člena ZP-1 smiselno uporabljajo določbe pritožbenega postopka v rednem sodnem postopku.⁶

Tudi po mnenju Vrhovnega sodišča Republike Slovenije postopek z zahtevo za sodno varstvo pred prekrškovnim organom ni več hitri postopek, ampak pomeni odločanje prekrškovnega organa znotraj "pritožbenega postopka". V enem svojih sklepov je zavzelo zelo jasno stališče, da bi prekrškovni organ in sodišče postopala pravilno, če bi zagovorniku v postopku z zahtevo za sodno varstvo odmerila nagrado po tarifnih številkah 5400 in 5401.⁷

Glede na vse navedeno menimo, da bi moral prekrškovni organ nagrado kljub napačno navedeni tarifni postavki odmeriti, vendar po pravilni postavki, saj bi bilo nasprotno ravnanje prekrškovnega organa (nep priznanje stroškov zaradi napačne navedbe tarifne postavke) preveč formalistično, čeprav se po drugi strani od odvetnikov pričakuje, da kot pravni strokovnjaki svoje stroške priglasijo pravilno.

Zaključno pripominjamo, da je dne 10. 1. 2015 začela veljati Odvetniška tarifa,⁸ ki v prehodni določbi 20. člena določa:

- a) če se je sodni postopek na prvi stopnji začel **pred uveljavitvijo Zakona o odvetniški tarifi** (Uradni list RS, št. 67/08, 35/09 - ZOdV-C), se odvetniški stroški v tem postopku in v vseh nadaljnjih postopkih s pravnimi sredstvi določajo po **do tedaj veljavni (»stari«) Odvetniški tarifi** (Uradni list RS, št. 7/95, 3/97, 62/98, 49/00, 57/00 - popr., 67/03 in 70/03 - popr.).
- b) če se je sodni postopek na prvi stopnji začel **pred uveljavitvijo te tarife in po uveljavitvi Zakona o odvetniški tarifi** (Uradni list RS, št. 67/08, 35/09 - ZOdV-C), se odvetniški stroški v tem postopku in v vseh nadaljnjih postopkih s pravnimi sredstvi določajo **po Zakonu o odvetniški tarifi** (Uradni list RS, št. 67/08, 35/09 - ZOdV-C).

Glede na navedeno se nova Odvetniška tarifa uporablja za (sodne) postopke od dneva uveljavitve nove Odvetniške tarife, torej od dne 10. 1. 2015 dalje.

S spoštovanjem,

Andreja LANG
generalna direktorica

po pooblastilu:
Sara REGANCIN, sekretarka

⁶ Tina Lesar, Pravna praksa št. 13/2014, Dopustnost zahteve za varstvo zakonitosti pri izpodbijanju odločbe o stroških v postopku o prekršku.

⁷ Sklep Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, št. IV Ips 109/2013 z dne 15.10.2013.

⁸ Uradni list RS, št. 2/15